

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ У США В УМОВАХ ВИКЛИКІВ COVID-19

Кравченко С. М.

кандидат історичних наук,

старший науковий співробітник відділу порівняльної педагогіки

Інституту педагогіки НАПН України

ORCID ID: 0000-0003-3350-4638

Ключові слова: електронне навчання; освітні тенденції; пандемія COVID-19; цифрова освіта; цифровізація шкільної освіти.

Постановка проблеми. Освіта є основою інтелектуального, духовного, фізичного та культурного розвитку особистості, її успішної соціалізації, економічного добробуту, запорукою розвитку суспільства, об'єднаного спільними цінностями і культурою, та держави [1]. Збройні конфлікти, вимушені переміщення, природні катастрофи, спричинені кліматичними змінами, економічні кризи тощо ставлять під загрозу право на безперешкодне здобуття освіти дітей і молоді в усьому світі. Ця загроза посилилася з поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2. Пандемія, і відповіді, необхідні для її стримування, впливають на соціальне, економічне, політичне та культурне життя кожної без винятку держави та потребують ґрунтовного осмислення.

Основні дослідницькі питання: охарактеризувати цифровізацію шкільної освіти як освітню тенденцію у США крізь призму викликів, зумовлених пандемією COVID-19.

Методологія та методи дослідження. Методологічним інструментом дослідження є тенденція як визначник розвитку системи освіти в США. Для досягнення поставленого завдання було використано низку методів: інформативний та описовий методи разом із систематизацією забезпечили пошук та аналіз фактичного наукового матеріалу з проблеми дослідження; структурний метод дав змогу визначити цифровізацію як інноваційний напрям розвитку шкільної освіти в США в умовах нових викликів, спричинених поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19.

Аналіз останніх досліджень і публікацій переконливо засвідчує, що питання інформатизації освіти, розвитку цифрової компетентності, використання новітніх цифрових інструментів неодноразово висвітлювалися провідними українськими та зарубіжними науковцями. Приміром, учені НАПН України В. Луговий, І. Регейло, Н. та О. Базелюк здійснюють дослідження в контексті глобальної цифровізації освітньо-наукового простору. В. Биков, О. Спірін та О. Пінчук розглядають сучасні тенденції розвитку інформаційного суспільства і проблеми впровадження цифрових технологій в українській освіті та науці, обґрунтовуючи технологічні принципи цифрової трансформації суспільства й розвитку комп'ютерно-технологічної освітньої платформи в Україні. Особливості цифровізації освітнього процесу у вищій школі висвітлені в роботах С. Карплюк, психологічні особливості впровадження та використання цифрових технологій в освітніх процесах проаналізовано в дослідженнях Л. Осадчої.

До кола науковців, котрі започаткували дослідження цифровізації як феномену, належать, зокрема, Д. Тапскотт і П. Самуельсон. Наукове осмислення розвитку сучасних цифрових технологій висвітлено в працях Д. Белшоу, Б. Гірша, Р. Мартіна та ін.

Перспективні напрацювання зарубіжних учених із проблеми цифровізації освіти вивчають і презентують в Україні українські компаративісти, зокрема А. Джурило, О. Локшина та ін.

Водночас здійснення наукових розвідок вимагає питання цифровізації шкільної освіти крізь призму нових викликів, зумовлених пандемією через поширення гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2.

Масштабний вплив пандемії на освітній процес спостерігається саме зараз, коли абсолютно всі здобувачі освіти повинні залишатися вдома та пристосовуватися до карантинного режиму в умовах соціального дистанціювання. Так званий «ефект коронавірусу» може бути тяжчим для певних груп населення в країнах із слабкою системою освіти, оскільки під час глобальної пандемії перерви в навчанні можуть мати довгострокові наслідки. У

США дослідники передбачили негативні результати тривалого переривання навчання та відзначають, що це може спричинити втрату набутих знань і навичок. Існує реальний ризик регресу в дітей, чиї базові навички (читання, математика, мова тощо) були слабкими. Тому продовження освітнього процесу через альтернативні шляхи навчання нині є головним пріоритетом в освіті [2].

Однією із таких альтернатив є цифровізація шкільної освіти (digitization of school education), що в сучасних умовах існування суспільства є ключовою тенденцією в розвитку освітньої системи не лише в США, а й у всьому світі.

Разом із тим, поточна ситуація з пандемією сприяла розвитку віртуальних аудиторій як важливого інструменту електронного навчання (e-learning) та розвитку цифрової освіти загалом. Віртуальна аудиторія і дистанційне навчання – це інноваційні інструменти навчання, що набули популярності на всіх рівнях шкільної освіти у США. Передбачається, що електронне навчання до 2023 р. зросте на 16 % порівняно з використанням електронних освітніх платформ дотепер.

У процесі дослідження встановлено, що цифровізація в освіті – це створення цифрового освітнього контенту. Як синоніми до поняття «цифровізація» вживаються лексеми «цифрова трансформація», «оцифрування», «цифрова освіта». Стрімке розповсюдження цифрових технологій робить цифрову компетентність ключовою для кожної сучасної людини і нині цифровізація є головним трендом на світовому ринку праці. Тобто, вміння працювати з цифровими технологіями поступово стає нормою [3].

Оновлення освітніх програм у напрямі їх цифровізації потребує застосування сучасних освітніх технологічних інструментів, що сприяють візуалізації навчання: інтерактивний інтерфейс, мультимедійний контент, онлайн-курси, онлайн-іспити, цифрові (електронні) підручники, інтерактивні презентації, електронні конспекти тощо. Зауважимо, що в США найпопулярнішими платформами та сервісами для електронного навчання є LinkedIn Learning, Pluralsight, Coursera, Skillsoft, uQualio, Mind Tools, Cornerstone, OpenSesame, Grovo, Udacity [4].

Цифрові технології в освіті – це не лише інструмент, а й середовище існування, що відкриває нові можливості, такі як: навчання в зручний час, проектування індивідуальних освітніх маршрутів, безперервна освіта тощо. Цифровізація вже змінила традиційну систему освіти в напрямі формування її нової якості, що характеризується збільшенням кількості віртуальних освітніх платформ, на базі яких відбувається електронне (дистанційне) навчання. Під впливом цифровізації освіти *формуються такі освітні тенденції*:

1) *мобільне навчання (Mobile Learning)*. Прогнозується, що до 2021 р. мобільне навчання стане галузевим стандартом і кожен здобувач освіти матиме доступ до освітнього інтерактивного мобільного додатку;

2) *мікронавчання (Microlearning)*. Передбачає навчання типу «віч-на-віч», яке буде відкрите в он-лайн доступі для широкого загалу;

3) *інклюзивне картування (Inclusive Mapping)*. У найближчій перспективі здобувачі освіти за допомогою геопросторових технологій і картування зможуть скласти цифрову карту своїх знань, якою будуть обмінюватися та вивчати карти інших, не виходячи з дому чи офісу. Це сприятиме доступу до освіти для всіх, незалежно від наявності особливих освітніх потреб;

4) *більше інтерактивного відео (More Interactive Video)*. Нині спостерігається перехід від статичних презентацій до інтерактивних, що значно покращить взаємодію між доповідачем і слухачем. Це сприятиме розробленню та представленню у віртуальному просторі інтерактивних навчальних програм і відео-уроків;

5) *розширена реальність (Augmented Reality)*. За допомогою інтерактивних технологій здобувач освіти ідентифікуватиметься з певною дійовою особою віртуального середовища (рухи тіла, розпізнавання голосу тощо). Це дозволить розширити інтерактивні можливості та персоналізувати навчання;

6) *мобільні програми (Mobile Apps)*. Щоб посилити персоналізацію навчання, передбачається збільшення кількості освітніх мобільних додатків, що сприятиме наближенню освітнього контенту до здобувачів освіти та дозволить учителям організовувати цікаві та динамічні он-лайн заняття [5; 6].

Висновки. Отже, ключовою тенденцією розвитку шкільної освіти в США в умовах викликів COVID-19 є її цифровізація. Майбутні інтернет-технології, включно з аудіо- та веб-мовленням, сприяють створенню персоналізованих програм навчання, а розвиток таких технологій як Google Glass чи Microsoft MyGlass («розумні окуляри») дозволять електронне навчання вивести на якісно новий рівень.

Цифровізація освіти сприяє не лише упровадженню інновацій в освітній процес, розвитку віртуальної освітньої мобільності, а й формуванню новітнього напрямку освіти – «індустрії електронного навчання» (e-learning industry).

Використані джерела:

1. Верховна Рада України. (2017, Квіт. 02). *Закон № 2145-VIII, Про освіту.* [Електронний ресурс]. Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>. Дата звернення: Квіт. 10, 2020.

2. COVID-19 and education in emergencies (2020) (n.d.). *General format.* Retrieved from: <https://www.educationcannotwait.org/covid-19/>. Дата звернення: Трав. 15, 2020.

3. Кравченко, С. М. (2020) *Цифровізація шкільної освіти в США: тенденції розвитку.* In: Матеріали ІХ Міжнародного науково-методологічного Інтернет-семінару «Розвиток порівняльної професійної педагогіки у контексті глобалізаційних та інтеграційних процесів» (Центр порівняльної проф. педагогіки Хмельниц. нац. ун-ту, 14 трав. 2020 р.).

4. Digitization Of Education In The 21st Century. (n.d.). *General format.* Retrieved from <https://elearningindustry.com/digitization-of-education-21st-century>. Дата звернення: Квіт. 18, 2020.

5. The 6 Hottest eLearning Trends: What To Expect In 2020 (2020) (n.d.). *General format.* Retrieved from: <https://elearningindustry.com/best-elearning-resources-trends-for-keen-learners-2020>. Дата звернення: Квіт. 10, 2020.

6. The Role Of Virtual Classrooms During The COVID-19 Pandemic. (n.d.). *General format.* Retrieved from: <https://elearningindustry.com/virtual-classrooms-role-during-covid-19-pandemic>. Дата звернення: Трав. 10, 2020.